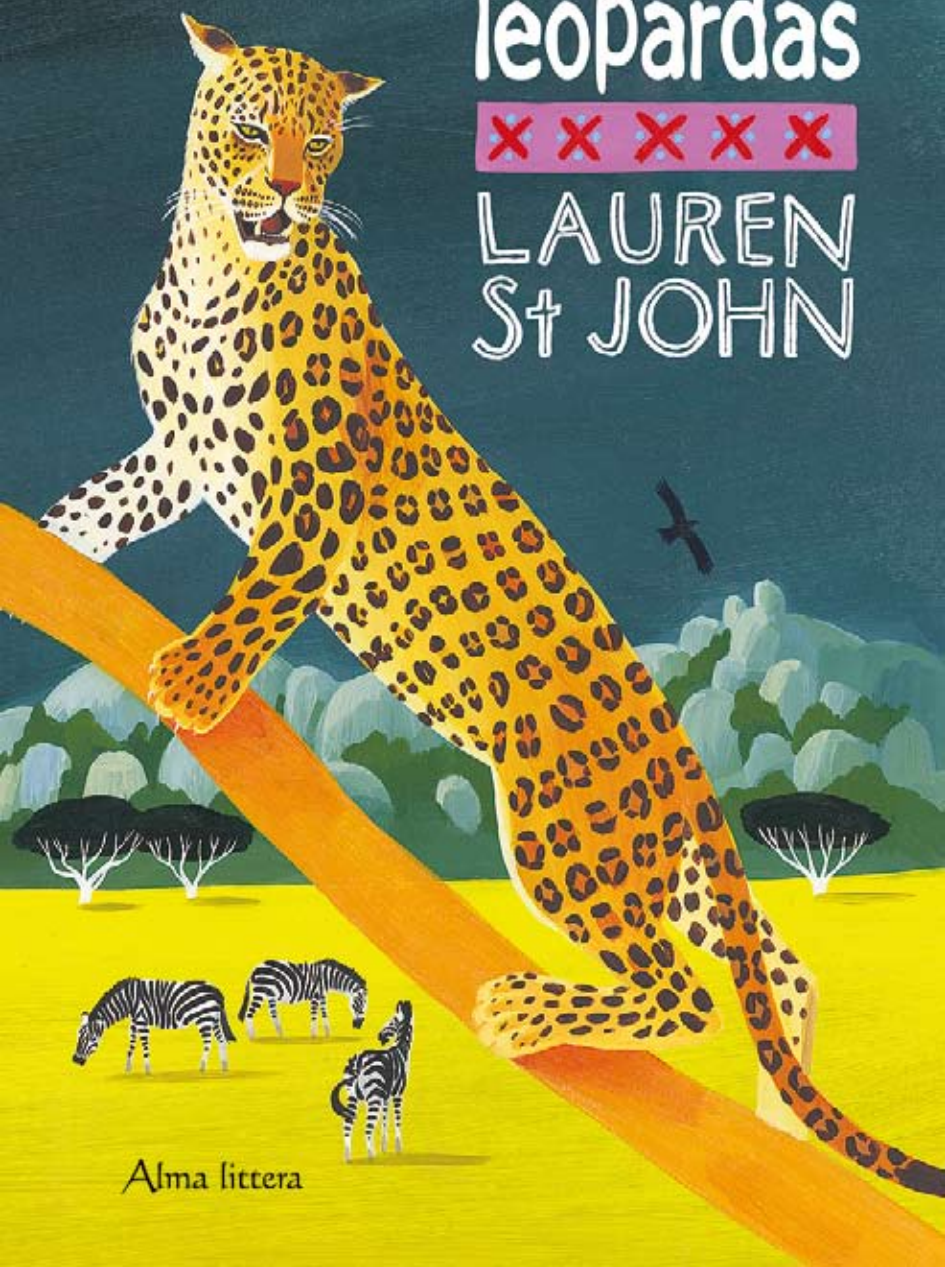

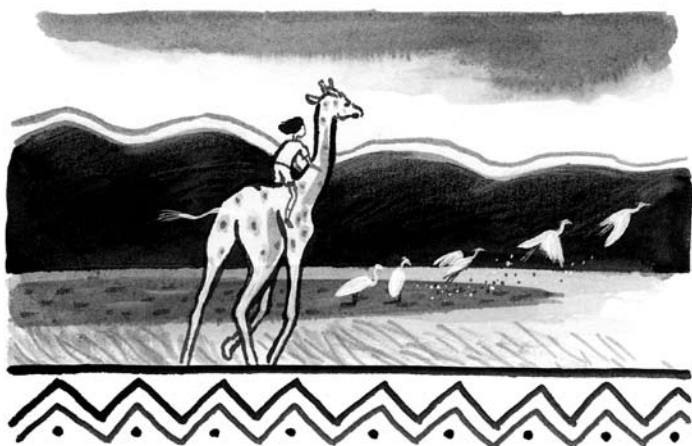
Paskutinis leopardas

XXXXX

LAUREN
St JOHN

Alma littera

Rausvame danguje, pakibusiamė virš Savubonos laukinių gyvūnų rezervato, plaukstėsi auksinės aušros gijos, ir Martina Alen dar sykį apsidairė norėdama įsitikinti, kad niekas jos nemato. Tada palinko į priekį lyg žokėjus bėgimo take, panardino pirštus į sidabrinių karčių raizgalynę ir sušuko:

– Bėk, Jemi, bėk!

Baltoji žirafa šoko pirmyn taip staiga, kad mergaitė vos nenuslydo gyvūnui nuo nugaros, bet greitai vėl atsitiesė ir, rankomis apsvijusi Jemio kaklą, prisiderino prie įprasto sūpuojančio jo šuo-

lių ritmo. Jie pralėkė pro tvenkinį, jame burbulus leido begemotai, išbaidė pulką didžiųjų baltųjų garnių, kurie pakilo nuo medžių it baltas žvilgantis debesis, ir nušuoliavo į atvirą savanos lygumą. Aplinkui įvairiausiai garsais lalėjo ankstyvo Afrikos ryto choras – balandžiai, svirpliai ir praskrendantys paukščiai.

Ilgą laiką Martina jodinėdavo Jemiu tik naktį ir slapčia, bet kai jos senelė Gvin Tomas sužinojo apie naktinius jų nuotykius, tuojau pat uždraudė tai daryti aiškindama, kad sutemus pavojingiausi draustinio gyvūnai leidžiasi ieškoti vakarienės, o gardžiausias kašnelis jiems būtų vienuolikametė mergaitė, jojanti ant žirafos. Martina jos neklausė, bet, keliskart per plauką išvengusi bėdos ir sykį itin smarkiai susibarusi su senele, turėjo pripažinti, kad ji buvo teisi. Kai liūtai medžioja, kelti koją į laukinių gyvūnų rezervatą nepatartina.

Kita Gvin Tomas nustatyta taisyklė buvo ta, kad Martina turėjo kaskart joti neskubriai.

– Tik risčia ir ne greičiau. Tiesą sakant, man labiau patiktų matyti tave risnojant ant Jemio žingine, – griežtai patarinėdavo ji.

Martina beveik nepaisė jos pamokymų. Juk Jemis – laukinis gyvūnas, todėl jai atrodė, kad vienintelis teisingas dalykas – leisti jam elgtis laisvai, natūraliai, kaip jam įgimta, ir jeigu tai reiškė lėkimą per savaną trisdešimt penkių kilometrų per

valandą greičiu, didžiausiu, koku gali šuoliuoti žirafa, Martina būtų vargiai įstengusi ką nors padaryti, nes neturėjo vadelių jam sustabdyti. Be to, argi įdomu joti žirafa, jeigu ji velkasi tarsi koks artrito susuktas ponis iš čionykštės arklidės?

Jemis, be abejonės, pritarė Martinai. Juodu skriejo žole apžėlusia lyguma, o pavasario brizas švilpė Martinos ausyse.

– Greičiau, Jemi! – šūktelėjo ji. – Lėk kiek gali. – Ir garsiai nusijuokė, o jos širdis smarkiai tuksėjo iš jaudulio, kad šuoliuoja ant laukinės žirafos.

Priešais ją sušmėžavo pilkšvas gyvis, narčiai kvykiantis nosiniu balsu: „Kvyyyy!“

Ūmai Jemis šastelėjo į šalį. Prieš atsiskiriant jos ir baltosios žirafos kūnams, Martina spėjo pamatyti karpuotį, šis, atkišęs geltonas iltis, spruko iš savo urvo. Jei mergaitė nebūtų stipriai apsivijusi žirafos kaklo, būtų nugarmėjusi dešimt pėdų ir tėškusis ant žemės. Ji tik pakibo ant Jemio krūtinės lyg koks vėrinys. Taip ji tabalavo Jemiui pašėlusiai šuoliuojant, o apačioje pasiutusiai žviegė karpuočio patelė, įnirtingai gindama savo jaunikius. Penki mažyliai suglumę krapinėjo aplinkui ir viršun rietė ilgas uodegytes.

Martinos rankas smelkė beveik nepakeliamas skausmas, bet ji vis tiek nepaleido Jemio kaklo. Jai nepaprastai patiko karpuočiai – jų karpota, šiurkšti oda, kiauliškos ausys ir visa kita, bet jos

neapgirdavo gražios holivudiškos žvėrelių blakstienos. Vos per vieną jų klaptelėjimą šių gyvūnų iltys galėjo į kruvinus skutus suplėšyti mergaitės galūnes.

– Jemi, – pro sukąstus dantis prakošė Martina, – žingine. Geras berniukas.

Baltoji žirafa suglumusi atsitraukė nuo karpuočio ir ėmė lenkti kaklą žemyn.

– Ne, Jemi! – sukliko mergaitė, karpuočiui sugriebus jos bato galą. – Nesustok! Žingsniuok tolyn!

Jemis, stengdamasis išvengti aštrių karpuočio ilčių, kilstelėjo galvą, ir Martina, pasinaudojusi proga, užsikabino kojomis jam už kaklo. Paskui užsiropšė žirafai ant nugaros ir paragino Jemį bėgti kuo greičiau. Netrukus iš karpuočių šeimos liko tik neryški tolumoje pilkuojanti dėmė, bet pergalingas jų motinos kriuksėjimas dar ilgokai buvo girdėti.

Iki namų Martina jojo ramia žingine, o jos lūpse žaidė liūdna šypsena. Tai bus jai pamoka, kad nereikia pūstis ir maivyti, net jeigu žiūrovai tėra begemotai. Prie laukinių gyvūnų draustinio vartų Jemis nulenė galvą, ir Martina nusliugė sidabrinio jo kaklu, tarsi būtų čiuožusi vandens šliuožykla. Taip nulipti anaipol nebuvo saugiausia, bet labai smagu. Atsisveikindama ji apkabino žirafą ir pro mangamedžius nupėdino namo, apdengto šiaudiniu stogu, link.

Virtuvėje ant ugnies čirškėjo rudu cukrumi apibarstyti pomidorai, pamažu virstantys karamele. Martina džiugiai trūktelėjo nosimi. Buvo labai išalkusi. Šešias dienas per savaitę senelė pusryčiams virdavo kiaušinių ir skrudindavo duoną, o retsykiais ūpui pataisyti Martina gaudavo ir dubenėlį kukurūzų dribsnių, bet sekmadieniais ir ypatin-gomis dienomis, kaip šiandien, senelė patiekdavo gardžius vėlyvuosius pusryčius su kepsniais arba kartais leisdavo Martinai papusryčiauti prie laužo ant šlaito su Tendajumi, laukinių gyvūnų prižiūrėtoju iš zulų genties.

Martina verandoje nusiavė batus ir vidun įžengė basomis.

– Labas rytas, senele.

– Sveika, Martina, – tarė Gvin Tomas, užverdama orkaitę ir atsitiesdama. Ant džinsinių marškinių ji ryšėjo raudonai dryžuotą prijuostę. – Nusiplauk rankas ir sėskis. Kaip pajodinėjai? Ar šiandien Jemis elgėsi kaip pridera?

– Jemis buvo labai geras, – apgynė jį Martina ir ištikimai pagalvojo: „Ar jis kada nors buvo pasielgęs ne kaip pridera? Juk jis nekaltas, kad karpuočio patelė pabudo ne toje urvo pusėje.“

Kažkas mandagiai pabeldė į duris.

– O, Benai, – nusišypsojo Gvin Tomas, – pačiu laiku. Pusryčiai beveik paruošti. Eikš, užkąsi su mumis.

– Ačiū, ponija, – padėkojo skaidrus jaunas balsas.

Atsigręžusi Martina išvydo berniuką – pusiau zulą, pusiau indą, kuris kiek nedrąsiai įslinko virtuvėn. Jis vilkėjo kariška žalia liemene, avėjo sunkiais rudais batais, mūvėjo nuplyšusius džinsus – turėjo tik tuos vienintelius, mat iš kitų pasidarė šortus, kai truputį daugiau kaip prieš mėnesį buvo atsidūręs negyvenamoje saloje. Juodi jo plaukai žvilgėjo, oda atrodė padeginto medaus spalvos, ir nors labai tėvas, – kai kas sakytų, net liesas, – buvo raumeningas ir stiprus.

Jis nusimazgojo rankas plautuvėje ir atsisėdo prie stalo.

– Šįryt turėjai bėdos dėl karpuočio? – paerzino Martiną. – Su Jemiu palikote šliūžes per visus brūzgynus. Žemė taip išarta, tarsi tenai būtų Rytų Afrikos safario automobilių lenktynių starto vieta.

– Kas nutiko? – paklausė Gvin Tomas. – Kur taip skubi, Martina? Juk žinai: tau griežtai draudžiama lėkti šuoliais ant Jemio. Nenorėčiau, kad nusisuktum sprandą. Benai, ar pėdsakai rodo, kad ji lėkė labai greitai?

Martina sužiuro į Beną. Žinojo, kad Benas numano, jog jai gresia dideli nemalonumai, jei bus nutverta skriejant ant baltosios žirafos, bet žinojo ir tai, kad jis niekada nemeluoja. Ji nieko kito ir nesitikėjo iš Beno. Todėl nusiteikė, kad gaus barti ir jai bus laikinai uždrausta jodinėti Jemiu. Tokia

jau jos laimė. Ir dar pirmąją mokyklinių atostogų dieną.

– Manau... – Benas nesmagiai pasimuistė ant kėdės.

Senelė įsisprendė rankomis į klubus.

– Ką manai? Nagi sakyk, Benai.

– ...man rodos, skrebutis svyla, – linksmi tarė Benas.

Gvin Tomas pašoko, griebė rūkstantį skrudintuvą ir ėmė pūsti į liepsnas, jau laižančias keturias suanglėjusias duonos riekeles. Tuo metu supypsėjo orkaitė, pranešdama, kad iškepė grybai, o Martina užuodė, kad svyla ir pomidorai. Kol jie gelbėjo anglimi virtusius pusryčius, vėl pasiskrudino duonos ir išsikepė keletą kiaušinių, senelė, regis, ir pamiršo pavojingą Martinos pasijodinėjimą.

Benas išblaškė senelės dėmesį papasakojęs karpuočio istoriją, kurią tą rytą išgirdo iš Tendajaus. Ji buvo apie naujoką medžiotoją, su kuriuo zulas susipažino per laukinių gyvūnų prižiūrėtojų mokymus. Vieną popietę jaunasis medžiotojas nusprendė palinksminti kitus pradinukus ir parodyti savo drąsą erzindamas karpuočio patelę gyvūnų aptvare, mat jam buvo smalsu, ar pavyks ją supykdyti. Jei karpuočio imtų vyti, vaikinai ketino peršokti per tvorą.

– Visa bėda, kad per tvorą buvo paleista elektra! – sukikeno Benas. – Ant jos medžiotojas spir-

gėjo dvidešimt minučių, kol karpuočio patelei nusibodo ir ji nubidzeno šalin.

Martina juokėsi, nors po susidūrimo su įpykusiu karpuočiu jai vis dar maudė rankas. Jos senelė kvatojo kur kas nuoširdžiau.

– Ką judu ketinate veikti per atostogas? – pasidomėjo Gvin Tomas, pildama jiems po stiklinę papajų sulčių. – Be jodinėjimo baltąja žirafa labai labai iš lėto, Martina. – Ir metė į anūkę reikšmingą žvilgsnį, bylojanti, kad ji nepamiršo, ką sakė Benas, bet nusprendė šįkart į tai nesigilinti.

Martina dėkinga nusišypsojo.

– Nesijaudink, – tarė, – jodinėsiu taip lėtai, kad mus pralenks net vėžliai.

Be to, Martina norėjo vėl prisiminti, ką buvo išmokusi iš bušmenų, ir nulieti akvarelių su Savubonos prieglaudos, ligoninės ir sužeistų bei naujų atvykusių laukinių gyvūnų rezervato vaizdais.

O Benui tėvai leido beveik visas atostogas praleisti Savubonoje ir mokytis iš Tendajaus pėdsekystės meno.

Kai Martina susipažino su Benu, jis beveik visą laiką tylėdavo, niekam nepratarėdavo nė žodžio ir šnekėdavosi tik su ja ir savo tėvais. Daugelis mokininių manė, kad jis – nebylys, o kai kuriems taip atrodė iki šiol. Tačiau Savubonoje jis mielai kalbėdavosi su Tendajumi, Gvin Tomas ar kuo nors, kas tuo metu sukinėdavosi netoliese.

Klausydamasi, kaip jis pasakoja, ką rytą nuveikęs rezervate, Martina išsiblaškiusi lėkštėje persmeigė paskutines kelias bulves ir apžvelgė virtuvę. Prieš aštuonis mėnesius, Naujųjų metų išvakarėse per gaisrą Anglijoje žuvus jos tėvams, ji buvo išgabenta it koks siuntinys į Afriką pas griežtą senelę, apie kurią iki tol net nebuvo girdėjusi. Martina buvo tikra, kad niekad os nebesijaus laiminga. Bet štai ji patenkinta sėdi prie pusryčių stalo su senele, kuri po sunkios jūdviųjų bendravimo pradžios tapo vienu mylimiausių žmonių, ir Benu, geriausiu, be Jemio, draugu pasaulyje.

Pro atviras duris Martina matė zebrus, jie turškėsi tolimoje girdykloje. Ji visada ilgėsis tėvų, bet viską ištvėrti jai, tiesą sakant, padėjo tai, kad naujaisiais jos namais buvo tapęs gražiausias draustinis Vakarų Kape, Pietų Afrikoje. Ji šuoliuodavo per jį baltąja žirafa ir prijo davo prie zėbrų ir dramblių taip arti, kad galėdavo juos paliesti. Jai labai patiko ir Afrikos oras. Buvo anksti, bet per virtuvės plyteles saulė jau liejo oranžinę šviesą, o Šelbė, rusvai gelsva katė, tysojo mėgaudamasi saulės šiluma.

Garsiai sučirškė telefonas, nuo to garso visi pašoko. Gvin Tomas, dirstelėjusi į laikrodį, susiraukė.

– Dar tik septynios. Įdomu, kas skambina tokį ankstyvą sekmadienio rytą?

Ji nuėjo į bendrąjį kambarį atsiliepti. Matyt, ryšys buvo labai prastas, nes ji turėjo garsiai šaukti į ragelį.

– Sede! – sušuko senelė, stengdamasi aiškiai kalbėti. – Kokia maloni staigmena. Miela, kad paskambinai. Kaip sekasi „Juodojo erelio“ viešbutyje?.. O, ne. Ak, negali būti, ne. Man labai liūdna tai girdėti. Na, jeigu galėčiau kuo nors padėti, tik pasakyk. *Pakartok!* Oo... Ooo!..

Benas ir Martina susižvalgė, Benas kilstelėjo antakį.

– Atrodo, kažkas atsitiko, – sumurmėjo jis.

– Aha, taip, suprantu, – toliau kalbėjo Gvin Tomas. – Ne, ne, tai joks piktnaudžiavimas. Prašau taip nė negalvoti. Tiesą sakant, tinkamesnio laiko ir negalėjo būti. Tuoju iškeliaujame. Tik nesijaudink. Netrukus pasimatysime. Kol kas pasirūpink savimi.

Klaktelėjo dedamas ragelis, paskui stojo ilga tyla. Kai Gvin Tomas grįžo į virtuvę, jos veidas buvo rimtas.

– Martina, Benai, deja, jūsų planai turės šiek tiek palūkėti. Martina, išvykstame iš pat ryto. Mėnesiui. Į Zimbabvę.

